

ROZHовор

Banky čakajú prudké zmeny a fúzie

BANKOVNÍCTVO | Predseda Predstavenstva Prvej stavebnej sporeľne Imrich Béreš v rozhovore pre Hospodárske noviny.

Očakávam fúzie, premenu niektorých bank na zahraničné pobočky, veľké akcionárske zmeny na trhu a výrazný pokles ziskovosti sektora, hovorí pre HN Béreš.

Jozef Ryník
jozef.rynik@mafraslovakia.sk

Ako sa vám darí presvedčať ľudí na sporenie v ére nízkych úrokov?

V priebehu mojej bankárskej kariéry som sa už stretol s úplnými úrokovými extrémami. Zažil som 25-percentné úroky aj dnešné, ktoré sú skoro na nule. Je jasné, že nízke úroky neprajú bankám. Slováci sú však veľmi sporiví, o čom svedčí aj to, že majú podľa štatistik v priemere v banke odložených až 7 200 eur vo forme úspor, čo nie je málo. Donedávna Slováci viac spopriili a menej sa zadlžovali. Navyše stavebné sporenie má jednu z najvýhodnejších úrokových sadieb na sporeni, až 1,75 percenta ročne. Štátne prémia je stále veľkým motívatom pre sporenie.

V rámci konkurenčného boja už aj vy ponúkate možnosť získať úver bez počiatočného vkladu či predchádzajúceho sporenia. Nestráca sa tam podstata vášho biznisu?

Zákon to dovoľuje a tých úverov bez počiatočného sporenia je len 35 percent. Ale iste je to spôsobené najmä konkurenčným bojom. Slovenský trh je veľmi malý s veľkým počtom bank a každý z nás chce úspešne prežiť. Konkurencia nás

však ženie k tomu, aby to bolo aj v prospech klienta.

Od nového roka banky čakajú nové regulácie úverovania zo strany Národnej banky Slovenska. Dotknú sa aj vás?

Bankovníctvo sa stáva jedným z najviac regulovaných odvetví. Uvediem príklad. Niekoľko sú dozornej rade mali maximálne šesť bodov, a z toho dva sa týkali biznisu. Teraz ich máme 13 a 11 z nich sa týka regulácií a rôznych nariadení. Na tomto vidieť, že regulácia je už cez hranicu únosnosti. Nie vždy pomáha biznisu a trhu a niekedy ani klientom.

Ako vnímate nedávno zvýšený bankový odvod?

Veľmi nás to zarazilo, lebo sa mal znižovať, ale nestalo sa tak. Slovenské banky patria pritom k jedným z najzdravších v eurozóne. Máme tu tiež reguláciu Národnej banky, podľa ktorej si nemôžeme vyplácať zisky na úkor vlastného kapitálu. Takže si myslím, že naše banky sú veľmi zodpovedné. Navyše máme tri druhy ochrany klientov. Fond na ochranu vkladov, rezolučný fond, ktorý platiť do Európskej centrálnej banky. Tá povedala, že do roku 2025 bude stačiť, ak doň zaplatíme 300 miliónov eur. Takže tu máme duplicitu v bankovom odvode, čo je popretie pôvodných dohôd s ministerstvom financií. Tento odvod zlepšuje deficit štátneho rozpočtu a navyše ho nemôžeme preniesť do cenotvorby. Takže to bankám ovplyvní ziskovosť.

Tento fond však bude účelovo viazaný na záchrannu bansk.

Videli sme pokusy na Váhostave, že to tak nemusí byť vždy. Teraz máme sľub, že by sa to nemalo neúčelovo použiť.

Niekto liberálnejší analytici tvrdia, že dotovanie stavebného sporenia treba zrušiť, keďže deformuje trh. Súhlasite?

Ako bývalý liberálny politik som si niekedy mysel, že veľa vecí dokáže vyriešiť trh, ale nie je to pravda. Stavebné sporenie je na trhu už 25 rokov a systém funguje dobre, takže nevidím dôvod na jeho zmenu. Ak sa raz štát rozhodol, že bude bývanie podporovať formou štátnej prémie, tak by nemal každé tri roky meniť podmienky.

Odporcovia štátnych dotácií tvrdia, že z dotácií profitujú len tri spoločnosti, a peniaze sa používajú na čokoľvek...

Tak ako máte špecializovaných lekárov, sú aj špecializované banky. A úvery nemáme na čokoľvek, musia byť účelovo použité napríklad na kúpu, výstavbu či vybavenie domácnosti. Na rozdiel od iných bank máme obmedzenú bankovú licenciu. Nemáme napríklad platobné karty, v investovaní súme značne limitovaní. Komercná banka môže hrať na klavíri cez päť októby, ale my máme len jednu oktávu a snažíme sa na nej byť vŕtuozom.

Čo očakávate v budúcom roku na našom bankovom trhu?

Očakávam fúzie, premenu niektorých bank na zahraničné pobočky, veľké akcionárske zmeny na trhu a výrazný pokles ziskovosti sektora.

Kto je Imrich Béreš

Pôsobí v bankovníctve od roku 1994. Na začiatku milénia bol poslanec za ANO. Od roku 2004 je predsedom Predstavenstva Prvej stavebnej sporeľne.

Čo hovoríte na to, že sú vám často vyčítané veľké zisky?

V médiach sa o tom veľa píše, ale tento rok asi bude posledný s rastúcimi ziskami. Navyše zisk bol ovplyvnený jednorázovou finančnou transakciou, a to predajom Visa Slovensko, z ktorej banky dostali asi 100 miliónov eur. Ak by nebolo tejto transakcie, tak sú banky asi šesť percent pod ziskovosťou v minulom roku. Predpoveď Národnej banky hovorí, že do dvoch rokov ziskovosť bansk padne o takmer 50 percent. Banky sú kvôli hospodárstvu a vyčítané im ziskovosť je podobné ako vyčítané ziskovosť iným sektorm ekonomiky.

Hovorí sa, že by sa štátna prémia k stavebnému sporeniu mala predlovať len ľuďom s nižšími príjimami. Je to reálne?

Čítal som o tom v médiách, že sa na tom dohoľa koaličná rada. Overovali sme si to, ale nikto o tom nič nevedel. Považujem to skôr za akýsi lakovosť papierik odvolaného ministra Romana Brecelyho s cieľom zistieť, ako na to budú stavebné sporeľne reagovať. Uvediem opäť príklad. Príde klient do banky a chce tam vložiť pe-

berie tam, kde niečo je, a prvý ráde sú banky. Tak by to nemalo pokračovať. Budeme mať sice opäť dobrý rozpočet, ale mnogé banky z trhu odídu, sfúzujú alebo sa premenia na pobočky zahraničných bank.

Štátne prémia teda nebude klesať ani v budúcom roku?

Štátne prémia sa vypočítava na základe vzorca, ktorý je odvodený aj od ceny cenných papierov. Dnes je sice tento vzorec pre klientov nevýhodný, lebo si musia viac nasporiť ako v minulosti. Okolo 35 percent našich klientov si dokáže usporiť toľko, aby získali plnú štátu prémii. Ani ostatní však o podporu štátu neprihádzajú, získavajú alikvotnú časť podľa výšky svojich ročných vkladov.